

Διαβατήριο στην επιστημονική σκέψη

Το **Εθνικό Κέντρο** Τεκμηρίωσης προσφέρει μεγάλο μέρος του ελληνικού πλούτου και ακολουθεί πολιτικές ανοικτής πρόσβασης

Της ΟΛΓΑΣ ΣΕΛΛΑ

Μόλις 43 άνθρωποι συγκεντρώνουν, διαχειρίζονται και προσφέρουν σε επιστήμονες ή απλούς χρήστες ένα μεγάλο μέρος του επιστημονικού πλούτου, σύγχρονου και παλαιότερου, μέσω των νέων τεχνολογιών. Τόσοι απασχολούνται στο **Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ)**, ένας φορέας που αδόρβα κάνει τεράστια δουλειά, αφού «πρόκειται για ένα δημόσιο αγαθό που ακολουθεί πολιτικές ανοικτής πρόσβασης», όπως το περιέγραψε στην «Κ» η διευθύντριά του, κ. Εύη Σαχίνη. Κι όχι μόνο αυτό. Μέσω των υποδομών του, το **ΕΚΤ** προωθεί το επιστημονικό και πολιτιστικό περιεχόμενο που παράγεται στη χώρα μας σε αντίστοιχους φορείς του εξωτερικού, δίνοντας διαβατήριο στην ελληνική επιστημονική σκέψη, αφού όραμά του είναι να συμβάλει ουσιαστικά στη μετάβαση

Οραμα του **ΕΚΤ** είναι να συμβάλει ουσιαστικά στη μετάβαση της ελληνικής επιστημονικής κοινότητας σε νέα μοντέλα ψηφιακής έρευνας με όχημα την τεχνολογία.

της ελληνικής επιστημονικής κοινότητας σε νέα μοντέλα ψηφιακής έρευνας με όχημα την τεχνολογία.

Το περιεχόμενο του Κέντρου – Τι ακριβώς κάνει και τι ακριβώς διαθέτει το **Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης**,

– Διαθέτει καταρχήν τις Υπηρεσίες Επιστημονικών Ηλεκτρονικών Εκδόσεων σε συνεργασία με Έλληνες επιστημονικούς εκδότες στις Ανθρωπιστικές, Κοινωνικές και Θετικές Επιστήμες, μια δράση που ξεκίνησε το 2007 και συνεχίζει να αναπτύσσεται. Σήμερα η πλατφόρμα ηλεκτρονικών εκδόσεων (epublishing.ekt.gr) που είναι διαθέσιμη εδώ και ένα χρόνο, φιλοξενεί το περιεχόμενο 14 επιστημονικών εκδόσεων (ανάμεσα τους τα Ινστιτούτα του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, το **Εθνικό Κέντρο** Θαλάσσιων Ερευνών, η Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία, κ.ά.), αλλά και σύγχρονα επιστημονικά περιοδικά με περισσότερα από 3.000 επιστημονικά άρθρα σε διάφορες γλώσσες, 14 βιβλία και 43 πρακτικά συνεδρίων.

Τα περιοδικά Ανοικτής Πρόσβασης είναι το *Historia* (Ιστορία), το *Δελτίο της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας* που εκδίδεται από το 1892 και είναι περιοδικό διεθνούς εμβέλειας σε θέματα Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, τον «*Ερανιστή*», που εκδίδεται από τον Όμιλο Μελέτης του Ελληνικού Διαφωτισμού από το 1963,

Κρυμμένη, όπως η βυζαντινή ακρόπολη στις Σέρρες ήταν για το ευρύ κοινό η σύγχρονη ελληνική επιστημονική σκέψη. Το **Εθνικό Κέντρο** Τεκμηρίωσης έχει αναλάβει να την διαδώσει και να την διδώσει μέσω της τεχνολογίας.

τον «*Μνήμονα*» που εκδίδει από το 1971 η Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού, τα «*Μακεδονικά*», έκδοσης της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών από το 1940, τα «*Βυζαντινά Σύμμεκτα*» κ.ά. Μέχρι τον Μάρτιο του 2014 θα ενταχθούν στο περιεχόμενο του **ΕΚΤ** δύο ακόμη επιστημονικά περιοδικά: το Μουσείου Μπενάκη και το **Εθνικό Κέντρο**

Κοινωνικών Ερευνών. Όλα αυτά τα έντυπα προσελκύουν στις ιστοσελίδες του περισσότερους από 40.000 μοναδικούς χρήστες τον χρόνο (το 2013 ήταν 45.000) που προέρχονται από 140 χώρες του κόσμου. Και ένα σημαντικό στοιχείο: μέσα στην προηγούμενη χρονιά τα στοιχεία δείχνουν ότι οι χρήστες από το εξωτερικό συνεχώς αυξάνονται. Καθένα

από τα περιοδικά έχουν κατά μέσο όρο 3.700 μοναδικούς χρήστες τον μήνα. «Υπάρχει ένα περιβάλλον που, όταν του φτιάξεις τα κατάλληλα εργαλεία, ανταποκρίνεται», λέει η κ. Σαχίνη, εμφανώς ικανοποιημένη από τη διάδοση και τη χρήση του υλικού που έχει συγκεντρώσει το **ΕΚΤ**.

– Στην πύλη openarchives.gr ο

Εκδίδεται από την Εταιρεία Μακεδονικών Μελετών από το 1940.

Επιστημονικό περιοδικό του ΕΙΕ που εκδίδεται από το 1966. Online από το 2008.

Περιοδικό του ΕΙΕ, με άρθρα και κριτικές στον τομέα Νεοελληνικών Σπουδών.

Φωτογραφία από τη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα. Στο **ΕΚΤ** υπάρχουν άρθρα και πληροφορίες για πολλές φάσεις της ελληνικής ιστορίας.

κάθε χρήστης μπορεί να περιηγηθεί σε 450.000 ψηφιακά τεκμήρια επιστήμης και πολιτισμού, που περιλαμβάνουν επιστημονικά περιοδικά και αρχαία περιοδικά, ερευνητικές δημοσιεύσεις, διδακτορικές διατριβές, διπλωματικές εργασίες, αλλά και φωτογραφικό υλικό, βίντεο, κάρτες, παρτιτούρες, γκραβούρες κ.λπ. που καλύπτουν ένα μεγάλο θεματικό εύρος από την Ιστορία ως το μέλλον. Ένα αρχείο που συγκεντρώνει 66 συλλογές: από την ψηφιακή ζωφόρο του Παρθενώνα έως το ψηφιοποιημένο Αρχείο της Ελληνικής Μουσικής από τη Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη Λίλαν Βουδούρη.

– Το **Εθνικό** Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών ξεκίνησε από το 1994 και ήταν η πρώτη μαζική ψηφιοποίηση 11 χιλ. διδακτορικών διατριβών», λέει η κ. Σαχίνη. Σήμερα στο αποθετήριο του ΕΑΔΔ περιλαμβάνονται περισσότερες από 30.000 εγγραφές διδακτορικών και για περισσότερες από 22.000 παρέχεται η πρόσβαση στο

πλήρες κείμενο της κάθε διατριβής, που αριθμεί πάνω από 4.900.000 ψηφιοποιημένες σελίδες, αριθμός που διαρκώς αυξάνεται. Οι εγχειρισμένοι χρήστες είναι περισσότεροι από 20.000 και μπορούν να παραγγείλουν μια διατριβή online σε έντυπη μορφή ή σε cd/dvd, ή να πάρουν απαντήσεις και πληροφορίες για την υποβολή της δικής τους διατριβής. Αυτή τη στιγμή το **Εθνικό Κέντρο** Τεκμηρίωσης συγκεντρώνει τα διδακτορικά των Ελλήνων που σπούδασαν σε ξένα πανεπιστήμια.

– Το **ΕΚΤ** δημιουργεί το Ευρετήριο των Εγκριτών Ελληνικών Επιστημονικών Εκδόσεων στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες. Εκεί θα συγκεντρώνεται η επιστημονική παραγωγή, θα τεκμηριώνεται, θα αποθηκεύεται και θα δίνεται πρόσβαση όπου είναι δυνατόν. Η αρχή έχει γίνει με τη συλλογή 85 εγκριτών τίτλων περιοδικών και υπολογίζεται ότι στις αρχές του 2015 θα έχουν συγκεντρωθεί περίπου 40.000 επιστημονικά άρθρα.

1. ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ

Μέσο:ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΤΕΧΝΕΣ

Ημ. Έκδοσης: ...02/02/2014 Ημ. Αποδελτίωσης: ...02/02/2014

Σελίδα:8

Το πρόβλημα των πόρων

Οι άνθρωποι που δουλεύουν στο **Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης** προσπαθούν βέβαια να εξασφαλίσουν για όλες αυτές τις δράσεις τα απαραίτητα κονδύλια.

Σε τέτοιες εποχές, δεν στέκονται φυσικά μόνο στη χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό. Αναζητούν κι άλλες πηγές, κι άλλες λύσεις.

«Η τακτική χρηματοδότηση καλύπτει τη μισθοδοσία του μόνιμου προσωπικού και συνδρομές σε ξένα έντυπα. Αντλούμε λοιπόν πόρους από τα ευρωπαϊκά μέσα στήριξης. Είμαστε από τους βασικούς "πελάτες" του ΕΣΠΑ» λέει η κ. Σακίνη, δείχνοντας έμπρακτα πώς μπορούν να αξιοποιηθούν εύστοχα οι ευρωπαϊκοί πόροι, προς όφελος της επιστήμης, της έρευνας και του πολιτισμού.

Και αξιοποιώντας τους ευρωπαϊκούς πόρους έχουν πλέον διαθέσιμες περισσότερες από 5.800.000 ψηφιακές σελίδες ηλεκτρονικών αποθετηρίων, επιστημονικών περιοδικών και ψηφιακών βιβλιοθηκών στη διάθεση των ερευνητών και των μελετητών. Και συνεχίζουν...

Το **Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης** είναι από τους αφανείς φορείς που στηρίζουν και προβάλλουν τη σύγχρονη και παλαιότερη επιστημονική σκέψη στη χώρα μας.

Και συνομιλεί ισότιμα με τους αντίστοιχους φορείς των άλλων χωρών, βάζοντας την Ελλάδα και την ελληνική επιστημονική σκέψη και έρευνα στο διεθνές επίπεδο.

Χρήσιμοι ιστότοποι

EKT ePublishing <http://epublishing.ekt.gr>
Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών <http://www.didaktorika.gr>
Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα Έρευνας και Τεχνολογίας <http://www.epset.gr>
openarchives.gr <http://www.openarchives.gr>
Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης <http://www.ekt.gr>, <http://web.ekt.gr>